Telefon № 11. Dodatek bezpłatny „Nasz Tygodnik" Cena 25 groszy.

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-łam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed działem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska" wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry.Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcję odpow. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 3. Nowe, sobota 17 stycznia 1931 r. Rok VIII.

Z posiedzenia Rady Miejskiej.

W czwartek, dnia 15 b. m. o godzinie 6 wiecz. odbyło się na sali Magistratu posiedzenie Rady Miejskiej. Na miejsce p. Stanglewskiego, który swój mandat złożył, wprowadzony został jako radny p. Franciszek Borowski. Następnie wybrano nowy zarząd Rady Miejskiej w dotychczasowym składzie, a mianowicie: przewodniczący p. W. Jażdżewski, zast. przew. p. Schudziński, sekretarz p. Majewski, zast. sekr. p. Maciejewski.

Następnie przyjęto na etat lek. wet., dotychczasowego dyrektora rzeźni miejskiej p. Łazerewicza. Pozatem wstawiono p. Stanglewskiego jako stróża nocnego.

Ruch towarzyskiego życia kupiectwa w Nowem.

W niedzielę, dnia 11-go stycznia r. b. odbył się w Nowem, w pięknie udekorowanej sali hotelu p. Borkowskiego doroczny bal Towarzystwa Kupców Samodzielnych.

W balu tym oprócz członków miejscowego Towarzystwa, wzięło udział grono najpoważniejszych obywateli miasta i przedstawicieli władz państwowych i komunalnych.

O spójni naczelnej organizacji kupiectwa — Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu — świadczy fakt, że na bal ten przybył prezes tej organizacji p. Tadeusz Marchlewski w towarzystwie dyrekcji w osobach pp. J. Radojewskiego i Niewiakowskiego.

Niewątpliwie spotkanie się kupiectwa na gruncie towarzyskim, przyczyni się do ożywienia życia organizacyjnego w Nowem. Duszą balu był prezes miejscowego Towarzystwa Kupców Samodzielnych p. W. Jażdżewski, zasłudze którego przypisać należy powołanie do życia w Nowem tego zrzeszenia.

Miejscowemu Towarzystwu Kupców Samodzielnych życzymy — mimo różnych przeszkód — dalszego pomyślnego rozwinięcia i utrzymania tej tak ważnej dla kupiectwa organizacji.

Zielone dni w powiecie świeckim.

Po myśli programu Zarządu Powiatowego P. T. R. na rok 1930/31 odbędą się jednodniowe kursy rolnicze w powiecie świeckim według następującego programu:

ŁĄŻEK, poniedziałek 19-go stycznia o 14-ej w sali p. Mielewskiego.

LNIANO, wtorek 20-go stycznia o 14-tej w sali p. Seidla.

ŚWIECIE, środa 21-go stycznia o 13-ej w sali Strzelnicy.

GRUCZNO, czwartek 22-go stycznia o 14-tej w sali p. Nolszlegiera.

PRUSZCZ, piątek 23-go stycznia o 14-tej w sali p. Seidla.

SEROCK, sobota 24-go stycznia o 14-tej w sali p. Domańskiego.

LUBIEWO, poniedziałek 26-go stycznia o 14-tej w sali p. Kłoski.

SWIEKATOWO. wtorek 27-go stycznia o 14-tej w sali p. Gołębiewskiego.

BUKOWIEC, środa 28-go stycznia o 14-tej w sali p. Czajkowskiego.

JEŻEWO, w czwartek 29-go stycznia o 14-tej w sali p. Nąsikowskiego.

DRZYCIM, piątek 30-go stycznia o 14-tej w sali p. Schramkego.

OSIE, sobota 31-go stycznia o 14-tej w sali p. Smeji.

DRAGACZ, wtorek 3-go lutego o 14-tej w sali p. Kikulskiego.

NOWE, środa 4-go lutego o 13-tej w sali p. Borkowskiego.

KOMÓRSK, czwartek 5-go lutego o 14-tej w sali p. Pulkowskiego.

LIPINKI, piątek 6-go lutego o 14-tej w sali p. Kalinowskiego.

Tegoroczne wykłady rolnicze poświęcone zostaną bardzo ważnemu i bardzo zaniedbanemu zagadnieniu rolniczemu: nawożeniu roli.

W każdej z powyżej wymienionych miejscowości wygłoszone zostaną następujące referaty.

1. Co czynić w celu przezwyciężenia kryzysu gospodarczego, — referent Kowalski, starosta.

2. Obornik, jego wartość, przechowywanie i stosowanie, — referent Kiernicki, powiatowy instruktor rolny.

3. Kompost i nawozy zielone, — referent Jagła, dyrektor Szkoły Rolniczej w Świeciu.

4. Stosowanie sztucznych nawozów. — referent inż. Markowski, kierownik Koła Doświadczalnego, na podstawie 3-letnich doświadczeń w powiecie świeckim.

Referaty ilustrowane będą bogatym materjałem wykresowym.

Zarząd Powiatowy P. T. R. apeluje do wszystkich Rolników w powiecie — bez względu na to, czy są członkami Kółka Rolniczego, czy nie. — żeby skorzystali z tej niezwykłej okazji gruntownego zapoznania się z najważniejszą kwestją rolniczą, jaką jest nawożenie roli.

W celu skorzystania z wykładów wybrać można sobie tę miejscowość, która jest dla danego Rolnika najdogodniejsza.

Obecne światowe przesilenie gospodarcze a przesilenie dawniejsze.

Jak z całego szeregu faktów wynika, światowe przesilenie gospodarcze nietylko nie łagodnieje, ale nieustannie się zaostrza. Bezrobocie przemysłowe, dające się statystycznie mniej lub więcej uchwycić, osiągnęło obecnie w państwach, liczących około 900 miljonów ludności, 23 miljonów ludzi, z czego po doliczeniu rodzin, będących na utrzymaniu robotników, wynika, że przeszło 10 proc. ludności tych państw musi obecnie żyć na koszt reszty. Od połowy roku 1929 produkcja przemysłowa wielkich państw przemysłowych spadła dotąd mniej więcej o 1/4. W tym samym czasie ceny hurtowe spadły o 15—20 proc., a kursy akcyj przeważnie o 40-50 proc. Pod względem siły napięcia obecne światowe przesilenie gospodarcze niema sobie równego w dotychczasowej historji gospodarczej, jeśli się bierze pod uwagę całe gospodarstwo światowe, a nie gospodarstwa poszczególnych obszarów, które sporadycznie już przeżywały kryzysy jeszcze cięższe. Pod względem strukturalnym przesilenie obecne przypomina najbardziej to przewlekłe przesilenie, które dotknęło Europę w czasie mniej więcej od roku 1870 do 1880. Tak dzisiaj, jak i wtedy na pierwszy plan wysunęło się zjawisko spadku cen rolniczych, hiperprodukcji w przemyśle i skurczenie się obiegu bądź w związku z niedostateczną produkcją złota, bądź, jak obecnie, w związku u jego nadmierną aglomeracją w pewnych nielicznych ośrodkach przy równoczesnym braku na innych wielkich obszarach. Obecne przesilenie doznaje zaostrzenia w porównaniu z kryzysem z przed lat 50—60, z jednej strony wskutek bardzo nieznacznego ograniczenia ekspansji towarów, sił ludzkich i kapitałów, a z drugiej strony wskutek częściowego przejścia z gospodarki „wolnej" do gospodarki „związanej" w zakresie surowców i innych artykułów masowych w płaszczyźnie światowej lub wogóle międzynarodowej.

Pogarsza sytuację jeszcze brak zaufania w stałość stosunków politycznych o wiele większy, aniżeli panował w latach 1870-1880, a nadto do pewnego stopnia także dokonane przez wojnę wzmocnienie organizacji robotniczej, co zmniejsza elastyczność płac robotniczych, jak wogóle warunków pracy, utrudniając tem samem produkcji elastyczne dostosowywanie się do zmiennych warunków zbytu.

Polska przeżywa równie ciężki kryzys, jak i inne kraje, a w pewnych wypadkach może nawet silniejszy.

Położenie rolnictwa pogarsza się znowu w silnem tempie, a to szczególnie wskutek zaostrzenia się kryzysu zbytu i cen w zakresie produktów hodowlanych. Wprawdzie stosunek cen pasz podstawowych do cen bydła i trzody nie jest bynajmniej niepomyślny — ale narazie jeszcze ceny trzody i bydła wszelkiego rodzaju spadają w dalszym ciągu i to o wiele silniej, niż zwykle o tej porze roku (ze względów sezonowych). Ten ruch zniżkowy może jeszcze dłużej potrwać, zwłaszcza w związku ze znanemi trudnościami natury handlowo-politycznej w stosunku do Czechosłowacji, oraz z również znanemi stosunkami konkurencyjnemi na rynku austrjackim. Polska znajduje się w tym roku w o tyle trudniejszej sytuacji, niż niejedno z innych państw agrarnych środkowo-wschodniej Europy, że posiada nadwyżki eksportowe zarówno w zbożu, jak i w produktach hodowlanych. Mieliśmy nadto to nieszczęście, że w związku z dobremi cenami pszenicy (w porównaniu z cenami żyta w poprzednim roku) rolnictwo zanadto przestawiło się na uprawę pszenicy, który to artykuł został w tym roku dotknięty jeszcze silniejszą swiatową hiperprodukcją. W pszenicy bowiem mamy w tym roku — trzeba powiedzieć niestety — nadwyżki eksportowe, dotąd jeszcze niezrealizowane, co nie pozwala na poprawę poziomu cen wewnętrznych przy pomocy wyzyskania ochrony celnej. Tak więc to, co w zakresie uprawy zbóż wydawało się jeszcze przed rokiem pociągnięciem racjonalnem, spowodowało w tym roku tylko duże szkody.

Produkcja przemysłowa, poza węglem i naftą, wykazuje na całej prawie przestrzeni, po pewnem nieznacznem ożywieniu w miesiącach jesiennych, niezwykle gwałtowne kurczenie się, a liczba bezrobotnych rośnie znowu w zawrotnem tempie. Wypłacalność gospodarcza, która była w drugim i trzecim kwartale 1930 r. (w związku ze znacznem skurczeniem się obrotów, z kartelizacją, oraz z częściowem zaostrzeniem praktyki sądowej) znacznie lepsza, niż w roku 1929 i w pierwszym kwartale 1930 r., zaczęła w IV kwartale ub. r. znowu gwałtownie się pogarszać, co tym razem ma charakter przeważnie już tylko żywiołowy i pozbawiony w dużej mierze dawniejszych cech (poczęści oszukańczo-spekulacyjnych).

T. P.

NOWA EKSPEDYCJA NAUKOWA DLA BADANIA WNĘTRZA SAHARY

została zorganizowana przez Międzynarodowy Instytut Antropologiczny i wyruszyła już w podróż. Celem ekspedycji jest przeprowadzenie badań nad klimatem Sahary, oraz skompletowanie na miejscu zbiorów mineralogicznych, zoologicznych i botanicznych. Ekspedycja dotrze również do słynnych grot Hoggaru, gdzie mają być przeprowadzone badania archeologiczne.

Wszystkie panny, kawalery
Razem w liczbie sto i cztery
Stroje sobie zakupili
Na zabawę się zmówili
By ich w maskach, tamże w sali
Wszystkie goście podziwiali.

Pan Borkowski sobie liczy,
Że interes zrobi byczy
A i Zygmunt siwa jucha
O zarobku cóż tam grucha
Tylko strażak w łeb się drapie
Czy dla niego cóż tam skapnie?

Wiem w Nowem tak coś gada:
Będzie huczna maskarada
Przez strażaków urządzona
W domu pana Juljana.
Stycznia dwudzieścia czwartego
Roku trzydzieści pierwszego.

Druh naczelnik zysk oblicza
Skarbnik w pustą kasą dmie
Piątek zaproszenia pisze
Piorunując co się zwie.
Zygmunt — charakterystyka
Też pracuje co ma tchu,
Bo jest gospodarzem ruchu,
Chce okazać zdolność swą.

Więc obywatele zacni
Wspomnijcie strażaków los —
Wszyscy przyjdźcie na zabawę
Biorąc złotych pełen trzos.
Strażak się zato wywdzięczy,
Gdy zagrzmi alarmu róg!
Kiedy — „czego niedaj Boże" —
Napadnie pożarny wróg.

W HOLANDJI UBEZPIECZAJĄ TURYSTÓW OD DESZCZU.

Koleje holenderskie wprowadziły od roku zeszłego inowację, polegającą na tem, że za dopłatą 10 pr. premji od ceny biletu kolejowego można się w sezonie letnim ubezpieczyć przed deszczem. Wicieczkowce i turyści, których zaskoczy deszcz między 11 a 5-tą pp., mają prawo otrzymać z powrotem od kolei sumę, opłaconą za przejazd aller et retour. W r. 1930 ubezpieczyło się w ten sposób 16.145 podróżnych, a wypłacono odszkodowań deszczowych na sumę 5.606 guldenów.

MUZYKA POMAGA W ZAJĘCIU

zdaniem przedsiębiorców amerykańskich, którzy zainstalowali w swych zakładach patefony. W pewnej fabryce w Connecticut np. stwierdzono, że gdy od 1—2-ej wygrywano na płytach marsze wojskowe produkcja wynosiła 78 pr. a podczas pauzy od 2-ej do 3-ej spadła do 68 pr., aby podskoczyć do 75 pr. przy nagrywaniu jazzów od 3-ej do 4 i pół. Stwierdzono pozatem w innych zakładach i fabrykach, iż muzyka, odznaczająca się wybitnym rytmem i melodją, wpływa nader dodatnio na tempo pracy.

DOCHODY FRANCUZÓW

stwierdzają zamożność kraju, odrodzoną po wojnie, Statystyka za rok 1929 wykazuje, iż Francja posiadała w tym roku 851 miljonerów z dochodem rocznym powyżej 1 miljona franków, 2.784 osoby z dochodem od pół do 1 miljona fr., 5.889 osób z dochodem od 300 do 500 tys. fr., 9,390 osób z dochodem od 200 tys. do 300 tys. fr., 38.361 osób z dochodem od 100 do 200 tys. fr. i 38.361 osób z dochodem od 50 do 100 tys. franków. Jedno auto przypada przeciętnie we Francji na 31 mieszkańców, a podatek od aut w ruchu i od przemysłu automobilowego przyniósł olbrzymią sumę 3 miljardów 502 milj. franków.

KONGRES WSZYSTKICH UNIWERSYTETÓW

Imperjum Brytyjskiego odbędzie się w Londynie w lipcu b. r. Kongres zostanie otwarty przez księcia Walji, poczem uczestnicy kongresu udadzą się do Edynburga, gdzie, jako goście tamtejszego uniwersytetu, będą obradować dalej.

KIEDY UKAZAŁ SIĘ PIERWSZY ROZKŁAD JAZDY?

W początkach kolejnictwa podróżny nie wiedział o której godzinie pociąg ruszy ze stacji początkowej, o której natomiast przybędzie na miejsce przeznaczenia nie wiedział nawet w przybliżeniu. Pierwszy rozkład jazdy wydała dopiero w r. 1839 pierwsza na świecie linja kolejowa Liverpool-Manchester w 13 lat po swojem powstaniu, wybudowana bowiem została w r. 1826.

Zarządzenie

sanitarno-policyjne dot. tępienia szczurów.

Na zasadzie art. 1 i p. 4 art. 11 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. (Dz. Ustaw Nr. 67 poz. 402) zarządzam ogólne tępienie szczurów według następującego porządku:

Wszyscy właściciele wzgl. dzierżawcy domów, zobowiązani są w swych realnościach wyłożyć truciznę na szczury i to nieodwołalnie od 19—24 stycznia b. r. w miejscach najodpowiedniejszych i w sposób podany im przez pp. aptekarza wzgl. drogerzysty przy zakupie trucizny.

Poświadczenia na nabycie trucizny wydaje się w Magistracie (pokój nr. 3).

Niezastosowanie się do niniejszego zarządzenia karane będzie grzywną do 30,— zł ewentualnie odpowiednim aresztem.

Nowe dnia 14 stycznia 1931 r.

Burmistrz.

Ogłoszenie.

Publiczna licytacja drzewa użytkowego z lasu miejskiego odbędzie się w czwartek, dnia 29-go stycznia b. r. o godzinie 10-tej przed poł. w sali Magistratu w Nowem.

Sprzedane będzie

506,55 fm. sosny i to:

I kl.	7 sztuk	15,30 fm.
II kl.	178 sztuk	232,13 fm.
III kl.	284 sztuk	208,48 fm.
IV kl.	144 sztuk	50,64 fm.

Licytacja odbędzie się z podaniem ceny loco las na każdy poszczególny los (dla wszystkich klas).

Kupujący poddaje się warunkom sprzedaży bez zastrzeżeń

Warunki sprzedaży są od 20 stycznia 1931 r. w biurze Magistratu do wejrzenia.

Nowe, dnia 7 stycznia 1931 r.

Jabłoński
burmistrz.

Dot. Powiat. Przetworni Padlin.

Podaję do ogólnej wiadomości, iż z dniem 1 stycznia 31 r. dzierżawę Powiatowej Przetworni Padlin przejął Leon Witkowski z Świecia i to na 6 lat.

Wszelką padlinę należy zgłaszać pod adresem: Leon Witkowski, dzierżawca Powiat. Przetworni Padlin w Świeciu lub Powiatowa Przetwornia Padlin w Świeciu.

Nowe, dnia 15. 1. 31.

Burmistrz.

Pogrzeb mego ukochanego męża odbędzie się w niedzielę, dnia 18 stycznia b. r. o godzinie 2 i pół po poł. z kostnicy ewang. cmentarza w Nowem na tymże cmentarzu.

Nowe, w styczniu 1931 r.

Alma Demmler.

Podziękowanie.

Przewielebnemu Duchowieństwu oraz wszystkim, którzy z powodu zgonu mej żony ś. p.

Anny Karasiewiczowej

brali współczujący udział w naszym smutku składam szczere „Bóg zapłać".

Franciszek Karasiewicz wraz z dziećmi.

Nowe, dnia 15. I. 1931 r.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 18 STYCZNIA 1931 r.

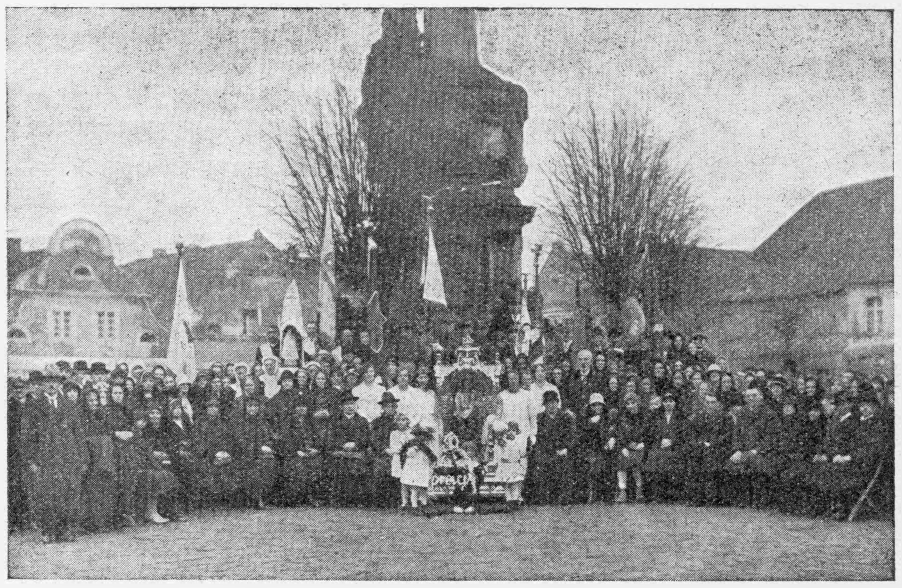
W ZIMOWEM SŁOŃCU

KORPUS DYPLOMATYCZNY U P. PREZYDENTA R. P.

P. Prezydent Mościcki i ambasadorowie: Laroche, hr. Fronklin-Martin, sir Erskine i Willys, podczas uroczystości noworocznych.

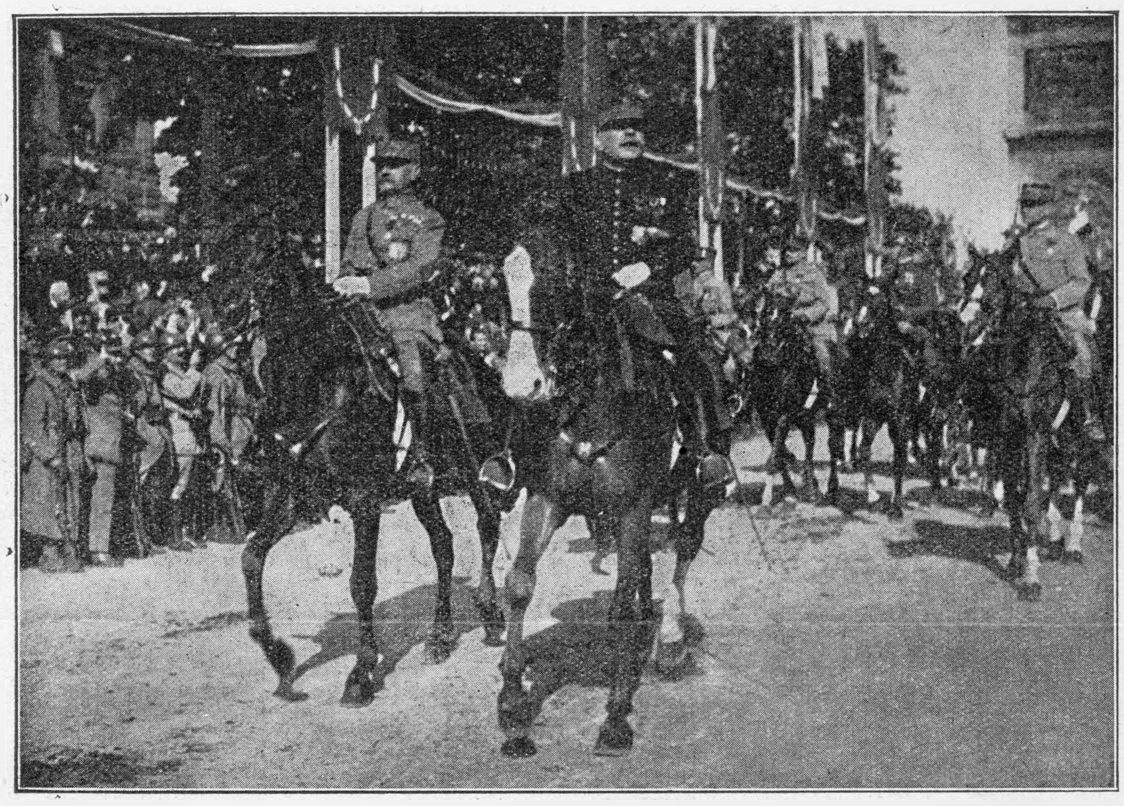

Zdjęcie przedstawia uczestników obchodu 10-lecia Towarzystwa Polek im. Królowej Jadwigi w Rydzynie (Wlkp.) koło Leszna, połączonego z poświęceniem feretronu.

SKON WIELKIEGO WODZA

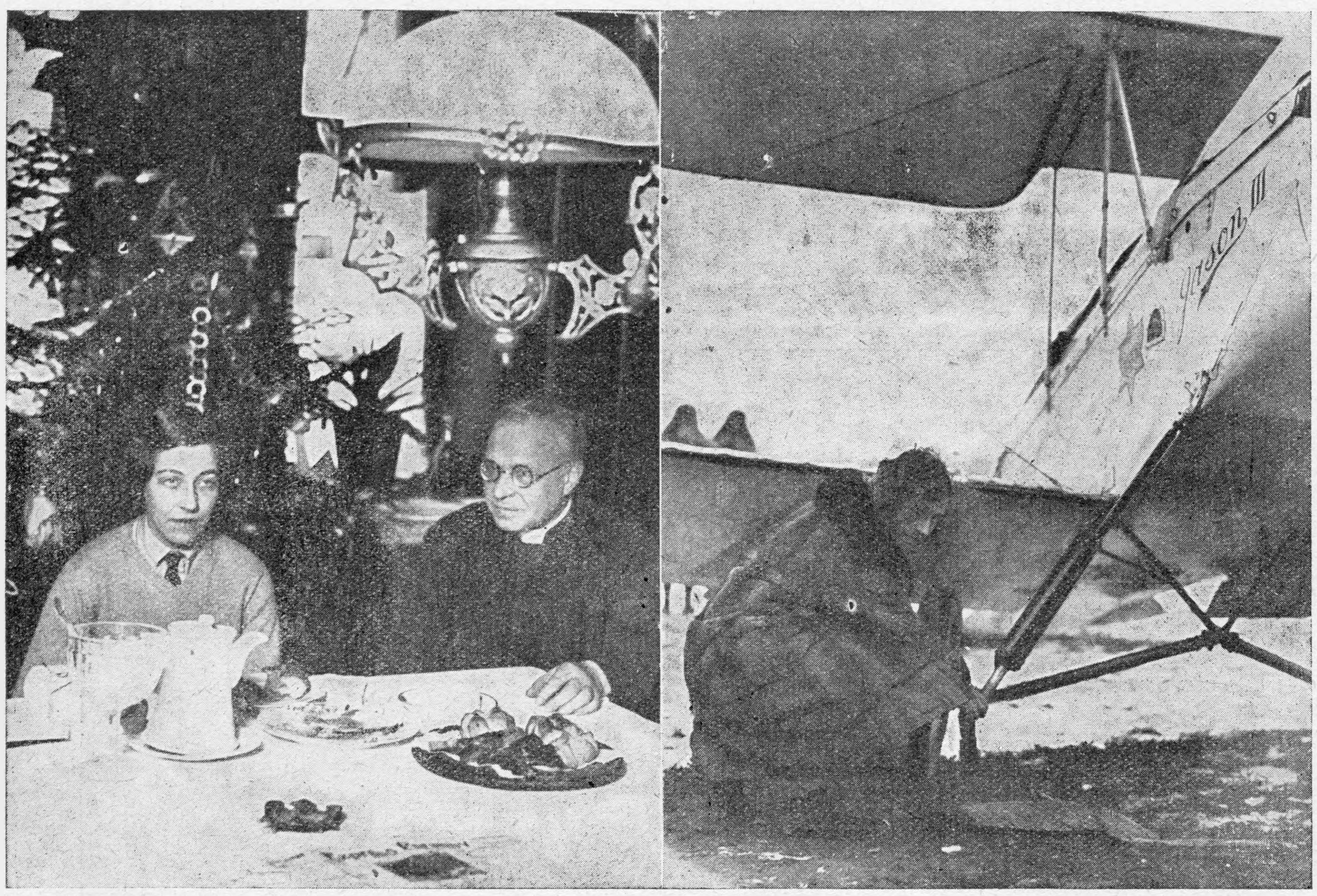

Jedno z ostatnich zdjęć ś. p. marszałka Joffre'a.

Marszałkowie Foch i Joffre w dniu święta zwycięstwa, na czele wojsk, przechodzących pod Łukiem Triumfalnym.

AMY JOHNSON W POLSCE

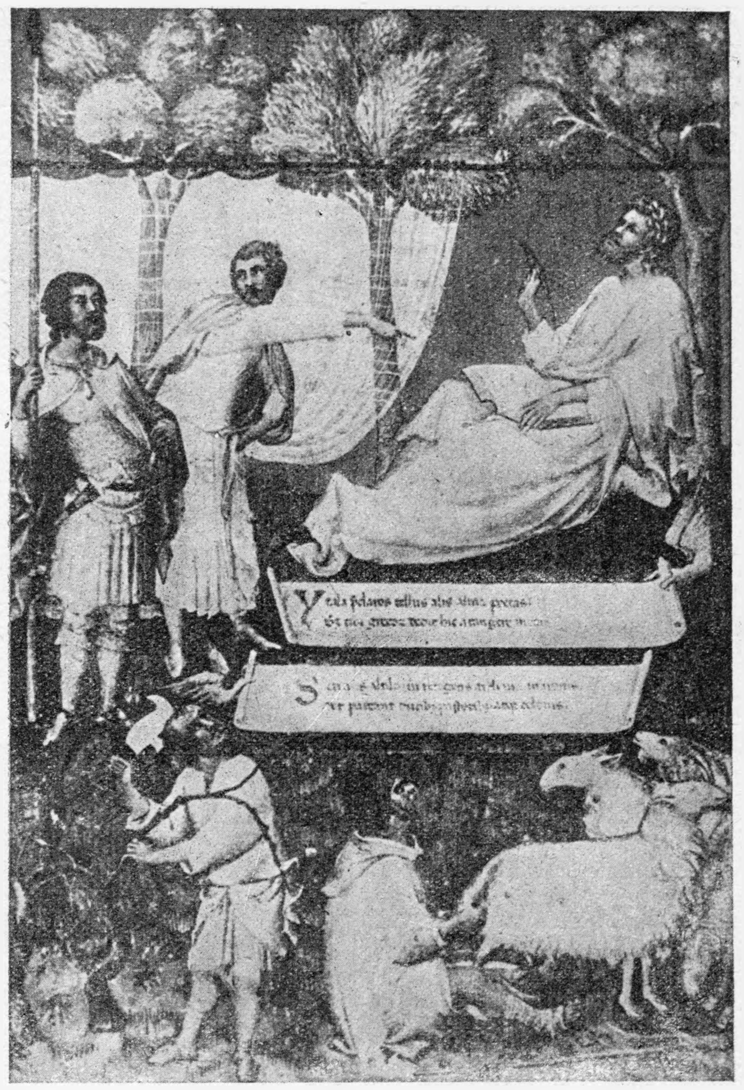
Dnia 4 stycznia r. b., lecąc z Berlina do Warszawy, słynna lotniczka angielska, Anny Johnson, na skutek mgły zbłądziła, gdyż skierowała się zanadto na północ i zmuszona była lądować w miasteczku Krasnosielce, pw. Makowskiego, w odległości 90 km. od Warszawy. W Krasnosielcach znalazła gościnę u miejscowego proboszcza, ks. Serejki.

Nurek morski w kompletnym rynsztunku.

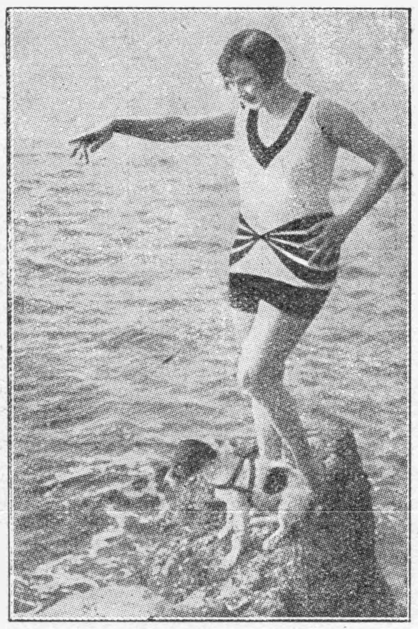
Choinka dla dzieci na poczcie głównej w Warszawie, urządzona przez Związek Pocztowców.

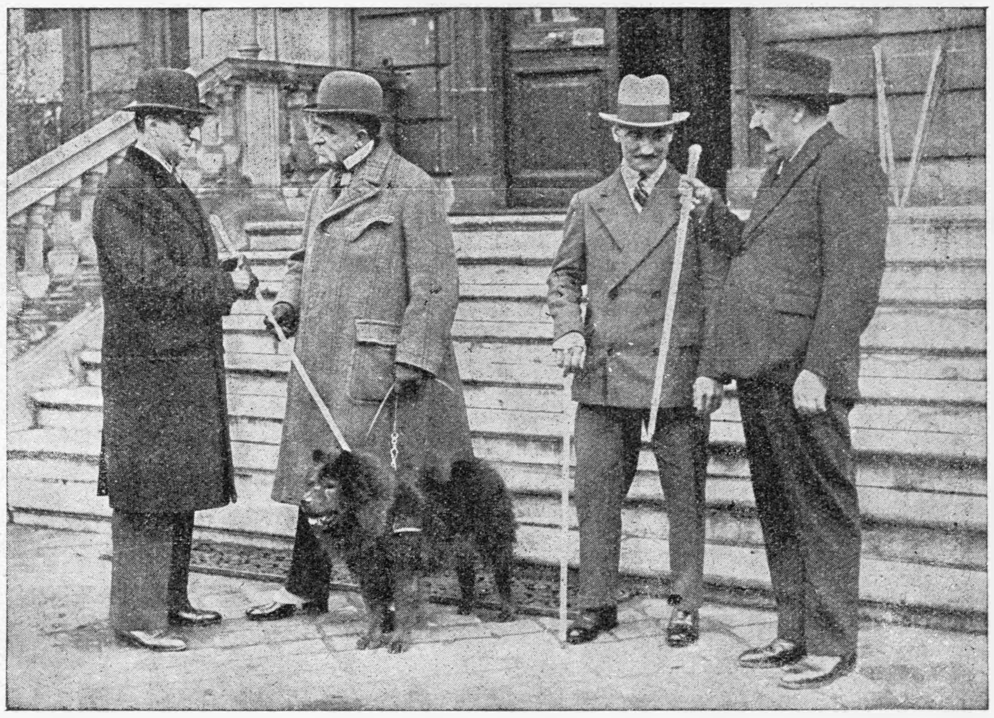
Tablica z wyobrażeniem hołdu Wirgiljuszowi, odkryta niedawno w Italji.

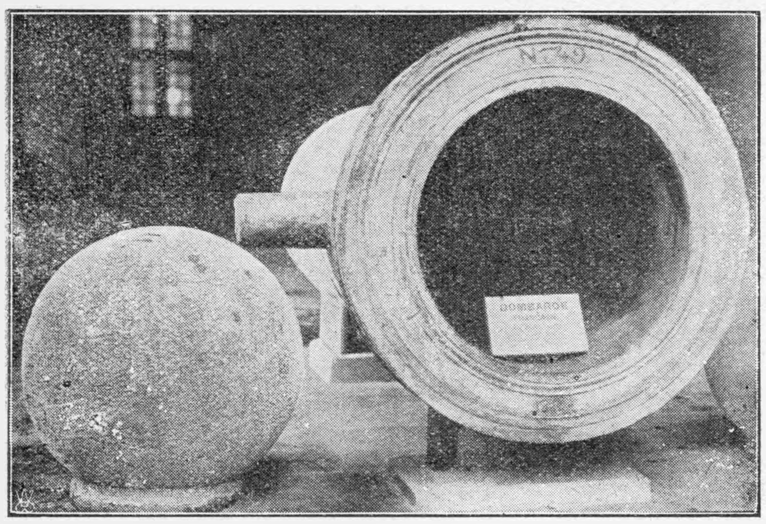
Panna de Alwarer, gwiazda tennisu, odno-sząca sukcesy w jeździe motorowej i golfie, ogromnie ceni narciarstwo, uprawiając je z zapałem.

Gdy u nas mrozy, na Rivierze Amerykanki zastanawiają się nad nowemi modelami kostjumów kąpielowych.

Z inicjatywy pana d'Herbemont, wprowadzono w Paryżu białe laski dla niewidomych, którzy przez wzniesienie laski do góry wzywają na pomoc przechodniów.

Wspaniałe działa z XV wieku, znajdujące się w pałacu inwalidów w Paryżu.

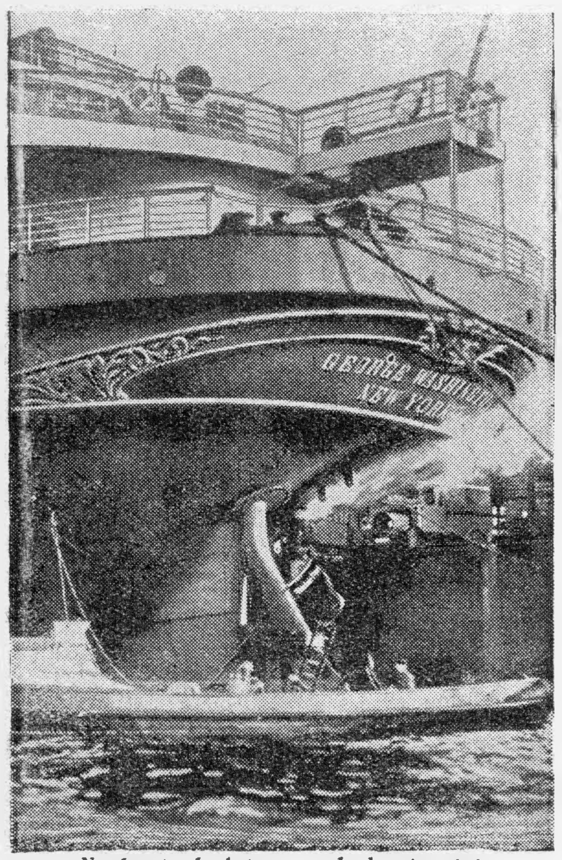
Uprawa tytoniu w Grecji.

Wieśniaczka grecka w polu.

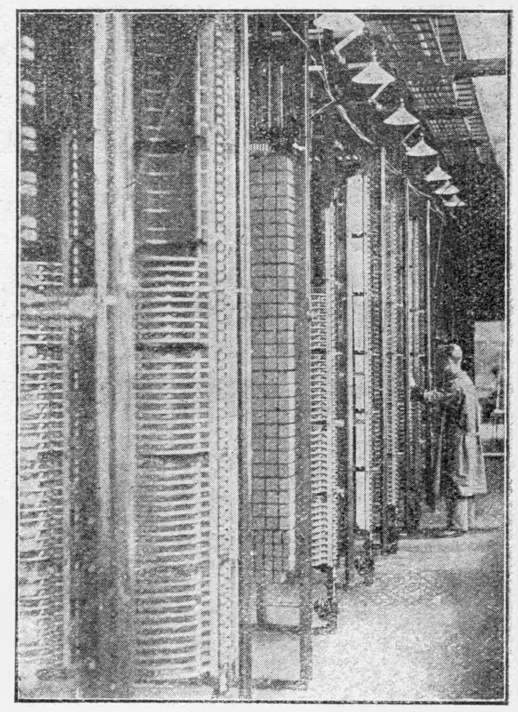
Teatr Polski w Warszawie: „Romans ministerjalny", komedja w 3-ch aktach. PP. Janina Romanówna i R. Samborski.

Nurkowie badający uszkodzenia statku pod wodą.

Znakomity król Belgji, Albert, lubi racjonalne sporty. Na zdjęciu widzimy go na torze saneczkowym w towarzystwie pułk. Wrügtha.

Kulisy warszawskich automatów telefonicznych.

Demonstracje w Japonji nie należą do rzadkości. Na zdjęciu widzimy pochód demonstracyjny przeciwko strajkowi.

Śniadanie na wyspie Zanzibar. Kobiety na wyspie Zanzibar odznaczają się nie tylko bardzo malowniczemi strojami, lecz również osobliwą fryzurą i malowidłami na czole i policzkach. Zdjęcie nasze przedstawia kilka z nich podczas śniadania.

Sp. Akc. Zakł. Graf. „Drukarnia Polska", Warszawa, Szpitalna 12.